

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 577/2021
25.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Станисављевић адвокат из ..., против тужене Општине Владичин Хан, коју заступа Општинско правобранилаштво, ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1309/2020 од 15.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1309/2020 од 15.10.2020. године и пресуда Основног суда у Сурдулици - Судска јединица Владичин Хан П1 59/19 од 06.11.2019. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици - Судска јединица Владичин Хан П1 59/19 од 06.11.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... и поништена као незаконита решење председника Општине Владичин Хан бр. ...-.../.../...-... од 27.09.2016. године, којим је утврђено да је тужиоцу престао радни однос дана 24.09.2016. године и решење Општинског већа Општине Владичин Хан бр. ...-.../.../... од 03.11.2016. године, и туженој наложено да врати тужиоца на рад на одговарајуће радно место у Општинској управи Општине Владичин Хан у року од осам дана по правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да на име трошкова парничног поступка плати тужиоцу износ од 121.500,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1309/2020 од 15.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Сурдулици - Судска јединица у Владичином Хану П1 59/19 од 06.11.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. и члана 441. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем од 23.06.2016. године разрешен дужности ... тужене општине, у складу са чланом 58. Закона о локалној самоуправи. Тужиоцу је, решењем од 24.06.2016. године, признато право на накнаду плате у трајању од три месеца почев од дана доношења тог решења. Решењем председника тужене општине од 24.09.2016. године, донетим на основу члана 175. став 1. тачка 1. Закона о раду, утврђено је да је тужиоцу престао радни однос са образложењем да му је по престанку функције признато право на накнаду плате у трајању од три месеца и да је тај рок истекао 24.09.2016. године. Општинско Веће тужене Општине је решењем од 12.10.2016. године одбило жалбу коју је тужилац изјавио против решења од 24.09.2016. године. Решење Општинског Већа садржи поуку о правном леку да је исто коначно у управном поступку и да се против њега не може изјавити жалба, али да се може тужбом покренути судски поступак код Основног суда у Сурдулици - Судска јединица Владичин Хан у року од 60 дана од дана пријема решења. У време када је донето решење којим је утврђено да је тужиоцу престао радни однос, у туженој Општини била су систематизована 62 радна места са укупно 77 извршилаца, али је на тим радним местима радило 70 извршилаца. Тужиоцу - дипломираном ..., није понуђено ниједно радно место.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су оспорена решења незаконита. По налажењу тог суда, тужена је пропустила да у складу са чланом 70. Закона о радним односима у државним органима распореди тужиоца на неко од упражњених радних места, посебно на радно место ...-... за потребе председника Општине, у Одељењу за ..., односно радно место ... у Служби за ... . Осим тога, оспорено решење о престанку радног односа донео је председник општине који нема законско овлашћење да доноси појединачне акте о радно-правном статусу запослених већ је то, сагласно члану 54. Закона о локалној самоуправи у надлежности начелника општинске управе, са образложењем да је тужиоцу радни однос престао истеком рока иако је он радни однос засновао на основу решења о постављењу за ..., у складу са чланом 8. став 1. Закона о радним односима у државним органима, којим није прописано да ли се радни однос заснива на одређено или неодређено време, па се зато има сматрати да је радни однос заснован на неодређено време јер радни однос на одређено време представља изузетак.

Другостепени суд је прихватио разлоге нижестепеног суда за одлуку о тужбеном захтеву и зато одбио жалбу тужене. И по становишту тог суда, тужена није спровела поступак у којем би утврдила статус тужиоца као нераспореденог запосленог, нити је покушала да га по престанку функције распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми и способностима, иако су у то време постојала таква радна места, између осталих и радно место ... .

По налажењу Врховног касационог суда, становиште нижестепених судова о могућности распоређивања тужиоца у складу са чланом 70. Закона о радним односима у државним органима, није прихватљиво.

Наведеном одредбом прописано је да изабрано лице на сталној функцији које буде разрешено функције и постављено лице које по истеку мандата не буде поново постављено, или које у току мандата буде разрешено, може се распоредити на радно место у истом органу које одговара његовој стручној спреми и способностима (став 1), а уколико се изабрано, односно постављено лице не може распоредити на такав начин или не прихвати радно место на које је распоређено, престаје му радни однос (став 2).

У време када је тужилац разрешен функције ..., код тужене је постојало седам упражњених радних места за која је тражено високо образовање на студијама VII степена из области правних, економских и архитектонских наука, односно из области просторног планирања и заштите на раду (дипломске академске студије - мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно основне студије у тајању од најмање четири године (VII стручне спреме - дипломирани правник, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер заштите на раду и дипломирани урбаниста), одређени број година радног стажа и положен државни стручни испит. У време када је донето решење којим је утврђено да је тужиоцу престао радни однос такође је постојало седам упражњених радних места, од којих је за пет тражено високо образовање из области правних, економских или архитектонских наука, и за све је тражен положен државни стручни испит. Тужилац је дипломирани ... и „по његовом исказу“ нема положен стручни испит. Високо образовање на студијама VII степена из области ... је општим актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Општинској управи тужене општине предвиђено као услов само за радно место ... ..., са које функције је тужилац разрешен решењем од 23.06.2016. године.

У таквој ситуацији, није прихватљив став нижестепених судова да је постојала могућност распоређивања тужиоца у складу са чланом 70. Закона о радним односима у државним органима и да је пропустом тужене да примени ту одредбу тужиоцу незаконито престао радни однос. Из тог разлога, пресуде нижестепених судова су морале бити укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу првостепени суд ће претходно, по службеној дужности (члан 17. ЗПП), оценити своју стварну надлежност.

Наиме, у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 21 од 04.03.2016. године објављен је Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Прелазном и завршном одредбом члана 203. став 1. тог закона прописано је да исти ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“ (12.03.2016. године) и да ће се примењивати од 01.12.2016. године, осим одредаба чланова 116-122 које се односе на стручно усавршавање, одредаба чланова 172-183 и члана 192. тачка 4. о жалбеној комисији и одредаба чланова 188-191 којима су уређена питања у вези са људским ресурсима, које се примењују наредног дана од дана ступања на снагу тог закона (13.03.2016. године).

Одредбама чланова 172-183 наведеног закона, које се примењују од 13.03.2016. године, између осталог је прописано: да је жалбена комисија у јединици локалне самоуправе колегијални орган који у другом степену одлучује о жалбама службеника (члан 172. став 1); да жалбену комисију образује веће, да ће се жалбена комисија образовати до почетка примене тог закона и да до образовања жалбене комисије одлучивање о жалбама службеника наставља да обавља Веће (члан 173. став 1-3); да жалбена комисија одлучује о жалбама службеника на решења којима се одлучује о њиховим правима и дужностима, као и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса, применом закона којим се уређује општи управни поступак (члан 174); да се против одлуке жалбене комисије може да покрене управни спор (члан 176).

Према члану 29. став 1. Закона о уређењу судова, управне спорове суди Управни суд.

Имајући изложено у виду, првостепени суд ће оценити своју стварну надлежност за одлучивање о тужби којом је тражен поништај решења о престанку радног односа, донетих након ступања на снагу и почетка примене чланова 172-183. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе којима је прописано да се против одлуке жалбене комисије (чије послове до њеног оснивања обавља Веће) може покренути управни спор. Околност да решење Општинског Већа тужене Општине од 12.10.2016. године садржи поуку о правном леку да се против њега може поднети тужба суду опште надлежности нема значаја, јер се датом поуком о правном леку не може мењати законом утврђена стварна надлежност судова.

Са свега наведеног, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић